

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติของกลุ่มเกษตรกร ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลตามขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติของกลุ่มเกษตรกร ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่าความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อสภาพปัญหาการปลูกมะนาวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.44) และความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการปลูกมะนาวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51)

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติ ของกลุ่มเกษตรกรตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เกษตรกรมีคะแนนเฉลี่ยระหว่างอบรม 8.60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.00 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังอบรม 9.20 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.00 คิดเป็นร้อยละของประสิทธิภาพการเรียนรู้ชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 86.00/92.00$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องการปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติ ของกลุ่มเกษตรกรตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เกษตรกรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรม ($\bar{X} = 9.20$)

, SD. = 0.78) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรม ($\bar{X} = 3.70$, SD. = 0.94) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเกษตรกรต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติ ของกลุ่มเกษตรกรตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.47) โดยรายการที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 รายการตามลำดับดังนี้ 1) มีความรู้เรื่องการปลูกมะนาว 2) มีความเข้าใจเรื่องการปลูกมะนาว 3) สมาชิกที่เข้าร่วมนำความรู้ความเข้าใจที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปลูกมะนาว

5. การถอดชูดองค์ความรู้เรื่องการปลูกมะนาว ของกลุ่มเกษตรกรตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เกษตรกรตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้เกิดทักษะกระบวนการในการปลูกมะนาวและเกิดองค์ความรู้ในการปลูกมะนาว จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการปลูกมะนาว ทำให้เกษตรกรเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะในการในการปลูกมะนาวมากยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน เรื่ององค์ความรู้ และการบังคับมะนาวนอกฤดู เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมะนาว ยังทำให้เกษตรกรดูแลรักษามะนาวของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติ ของกลุ่มเกษตรกร ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเรียนรู้เรื่องการปลูกมะนาว หลังจากนั้นนำมาพัฒนาชุดฝึกอบรมการปลูกมะนาวทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม และนำมาอบรมให้เกษตรกร พบว่า กลุ่มเกษตรกรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการปลูกมะนาว โดยใช้เทคนิคกระบวนการปฏิบัติในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ จิรวรรณ กิตติมงคล มา (2543) ที่กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกรัก ชอบ และสุขใจ หรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งถ้าบุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดก็จะมีผลให้บุคคลออกุทิศแรงกาย แรงใจ และสติปัญญาเพื่อที่จะกระทำในสิ่งนั้น ๆ เมื่อศึกษาองค์ความรู้ของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรเกิดองค์ความรู้ในการปลูกมะนาวจาก

การปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นความรู้ ขั้นตอนการฝึกฝนให้เป็นไป ขั้นสาธิตและอธิบาย
แนะนำ และ ขั้นจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้พัฒนา
กิจกรรมชุดฝึกอบรม โดยสอบถามปัญหาและความต้องการจากประชากรที่สนใจการปฏิบัติใน
พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย และนำมาออกแบบชุดฝึกอบรมให้ครอบคลุมการปฏิบัติการ ตรวจสอบและ
ทดลองใช้ชุดฝึกอบรมโดยการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ $E_1/E_2 =$
 $86.00/92.00$ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญเพ็ชร คมขำ
(2552 : 95-96) ได้วิจัยการสร้างชุดกิจกรรมการสอนนาฏศิลป์ไทย เพื่อสร้างความคิดสร้างสรรค์
โดยเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จำนวน 20
คน พบว่า ชุดการสอนนาฏศิลป์เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์โดยเน้นทักษะปฏิบัติ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 97.30/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่
กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการปลุกมะนาว โดยใช้เทคนิค
กระบวนการปฏิบัติของกลุ่มเกษตรกร ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

การนำชุดกิจกรรมการปลุกมะนาวในวงบ่อซีเมนต์เป็นวิธีการปลุกซึ่งได้มีการ
ทดลองกับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลุกมะนาวและเกษตรกรมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม โดย
สามารถนำชุดกิจกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการปลุกมะนาวได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ โดยชุดกิจกรรมได้ผ่านกระบวนการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้กับ
เกษตรกรอย่างเป็นที่น่าพอใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการจัดทำชุดกิจกรรมการปลุกมะนาวอาจจะนำชุดกิจกรรมไปปรับปรุงหรือจัด
กระบวนการให้สอดคล้องกับชุมชนหรือบริบทที่อยู่อาศัย เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของ
วิธีการและเทคนิคกระบวนการในการปลุกมากขึ้น